

Załącznik Nr 1 Zarządzenia Nr 13/2024
do Burmistrza Miasta Bartoszyce
z dnia 19 stycznia 2024 r.

***GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ I OCHRONY OSÓB
DOZNAJACYCH PRZEMOCY DOMOWEJ
W GMINIE MIEJSKIEJ BARTOSZYCE
NA LATA 2024- 2028***

Projekt

Spis treści

I.	Przemoc domowa.....	3
I.1	Definicja przemocy.....	3
I.2	Cykl przemocy.....	3
I.3	Rodzaje przemocy.....	4
I.4	Mechanizmy przemocy domowej.....	7
II.	Podstawy prawne opracowania programu.....	8
III.	Diagnoza problemu przemocy domowej na terenie gminy miejskiej Bartoszyce.....	10
IV.	Adresaci programu.....	17
V.	Realizatorzy programu.....	17
VI.	Cele programu i przedsięwzięcia planowane do realizacji.....	22
VII.	Przewidywane efekty realizacji programu.....	33
VIII.	Monitoring i sprawozdawczość.....	33
IX.	Źródła finansowania.....	33

“O każdej porze dnia i nocy dobrze jest powiedzieć że masz już dość i zakończyć etap swojego życia, o którym marzysz, że nigdy się nie wydarzył”.
-Raimunda de Penaflor-

I. PRZEMOC DOMOWA

I.1 Definicja przemocy

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249 z 2023 r. poz.289,535) przemoc domowa to *Jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności narażające te osoby na:*

- **niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,**
- **naruszenie ich godności, nietykalności cielesnej lub wolności, w tym seksualnej,**
- **szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,**
- **ograniczenie lub pozbawienie dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,**
- **naruszenie prywatności lub wzbudzenie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.**

W odniesieniu do zachowań przemocowych w środowisku rodzinnym zwraca się uwagę na cztery cechy charakterystyczne, które są ze sobą ściśle powiązane, występują jednocześnie i stanowią istotę problemu.

- 1. Intencjonalność**- ma charakter świadomego i zamierzonego działania;
- 2. Nierównowaga sił**- przewaga jednej ze stron, np. fizyczna, psychiczna czy ekonomiczna;
- 3. Naruszanie praw i dóbr osobistych** - osoba stosująca przemoc narusza podstawowe prawa osób doznających przemocy, np. nietykalności cielesnej, godności, szacunku itp.;
- 4. Powodowanie cierpienia i bólu** - osoba stosująca przemoc naraża zdrowie i życie osoby doznającej przemocy na poważne szkody.

I.2 Cykl przemocy

Przemoc domowa rzadko jest jednorazowym incydem. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker opisała cykl przemocy przedstawiający 3 fazy zachowań związanych z doświadczaniem przemocy w związku.

- 1. Faza narastającego napięcia** - wzrost napięcia i natężenia sytuacji konfliktowych. Osoba stosująca przemoc staje się poirytowana, zdenerwowana i prowokuje kłótnie, a pozostali członkowie rodziny czują strach i niepewność, przez co dążą do złagodzenia sytuacji.
- 2. Faza ostrej przemocy** - wybuch gniewu, upust narastającego napięcia. Osoba stosująca przemoc dopuszcza się czynów, których wcześniej by nie wyrządziła.
- 3. Faza miodowego miesiąca** - okres okazywania skruchy przez osobę stosującą przemoc, która przekonuje, że sytuacja już się nigdy nie powtórzy.

Prawdziwym zagrożeniem jakie niesie ze sobą ta faza jest fakt, że przemoc w następnym cyklu jest jeszcze gwałtowniejsza.

Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym zwykle skracają się fazy "miodowego miesiąca", wydłużają i bardziej dramatycznie przebiegają fazy narastania napięcia i gwałtownej przemocy. To co kiedyś było w fazie "miodowego miesiąca" przyjemności przekształca się w unikanie przykrości, bólu i cierpienia. Po pewnym czasie faza miodowego miesiąca zanika całkowicie i pozostają tylko dwie fazy.

I.3 Rodzaje przemocy

✓ Przemoc fizyczna

Przemoc fizyczna to jedna z najczęściej zauważalnych rodzajów tego zjawiska. Wiele osób kojarzy ją jako jedyną lub najbardziej krzywdzącą. Wiąże się ona z naruszeniem nietykalności fizycznej, a więc obejmuje wszelkie działania przemocowe, które powodują urazy na ciele lub są z nim związane. Do najpopularniejszych czynności, które wchodzi w skład przemocy fizycznej, należą między innymi:

- bicie,
- popychanie,
- szarpanie,
- rzucanie przedmiotami w osobę doświadczającą przemocy,
- policzkowanie,
- duszenie,

- oblewanie gorącym napojem,
- szturchanie,
- kopanie.

Do zachowań agresywnych objawiających się na tle fizycznym należą również pozostawianie osoby w miejscu zagrożenia czy nieudzielenie koniecznej pomocy w razie potrzeby.

✓ **Przemoc psychiczna/emocjonalna**

Mniej popularną od przemocy fizycznej, jednak coraz częściej wybieraną, jest agresja, która przejawia się na tle psychicznym i emocjonalnym. Osoby, które stosują przemoc, decydują się na nią, ponieważ skutki zazwyczaj nie są widoczne gołym okiem, co jest dla nich korzyścią. **Trzeba jednak podkreślić, że jej negatywne konsekwencje i urazy są równie dotkliwe, co w przypadku przemocy fizycznej.**

Do przemocy psychicznej zaliczają się wszelkie czynności, których celem jest obniżenie godności, poczucia własnej wartości czy autonomii drugiego człowieka. Są to na przykład takie zachowania, jak:

- umniejszanie,
- wyśmiewanie,
- obwinianie,
- ograniczanie kontaktów z bliskimi,
- oskarżanie,
- kontrolowanie,
- narzucanie poglądów,
- karanie poprzez unikanie,
- krytykowanie,
- ekcewazowanie,
- niedotrzymywanie obietnic,
- **gaslighting** – sugerowanie osobie, że jej przekonania, przemyślenia, wspomnienia, emocje są niepoprawne, nieodpowiednie (przykładowo “to, co zrobiłaś mnie zabolalo” - “tobie się wydaje, przecież nic takiego nie zrobiłam, nie przesadzaj już”

✓ **Przemoc seksualna**

Przemoc czy też wykorzystanie seksualne może dotyczyć każdego. Stosowana jest ona zarówno wobec najmłodszych, jak i dorosłych. Jest ona rozumiana jako każdorazowy kontakt seksualny, który podejmowany jest bez zgody drugiej osoby. Może dziać się to zarówno poza relacjami partnerskimi,

jak i mieć miejsce w krótkotrwałych i długotrwałych związkach. Do praktyk uznawanych za przemoc seksualną zalicza się:

- pedofilia,
- gwałt,
- wymuszanie pożycia seksualnego,
- sadystyczne formy pożycia seksualnego bez zgody drugiej osoby,
- krytyka zachowań seksualnych.
- molestowanie

Decydując się na współżycie z drugą osobą należy wziąć pod uwagę, że niezbędne jest przeprowadzenie rozmowy, mającej na celu określenie preferencji, granic oraz różnic seksualnych. Istnieje stereotyp, że przemoc seksualną najczęściej stosują mężczyźni wobec kobiet. Należy jednak zaznaczyć, że zjawisko to jest równie często wykorzystywane przez płęć drugą.

✓ **Przemoc ekonomiczna**

Jak wspomniano na samym początku, jednym z kryteriów przemocy jest fakt, iż ma ona miejsce w momencie, gdy jedna osoba ma pod jakimś względem przewagę nad drugą. Przemoc ekonomiczna dotyczy przede wszystkim finansów, jednak wiąże się również z wartościami materialnymi czy podejmowaniem pracy. Podporządkowywanie

innego człowieka pod tyłoma względami traktowane jest jako ograniczanie jego wolności. Przemoc ekonomiczna to więc nie tylko odcinanie od dochodów, w celu całkowitego podporządkowania sobie drugiej osoby, ale również:

- utrudnianie lub ograniczanie możliwości podjęcia pracy,
- pozbawianie środków do życia,
- okradanie,
- ograniczanie pieniędzy,
- kontrolowanie wydatków,
- zastraszanie,
- obniżanie wartości zarobków,
- przerzucanie odpowiedzialności zarobkowej na drugą osobę.

Bardzo często przemoc finansowa jest również kartą przetargową u osób, które mają dzieci. Przekupywanie najmłodszych w celu obniżenia wartości drugiego rodzica również jest traktowane jako przemoc.

✓ **Przemoc online**

Coraz częściej spotykanymi praktykami zaliczanymi do form przemocy są wszelkiego rodzaju działania w Internecie mające na celu wyśmianie, ośmieszenie czy poniżenie drugiej osoby. Jedyną różnicą pomiędzy tradycyjną formą przemocy a tą w sieci online jest fakt, że wszystko dzieje się w przestrzeni internetowej. Do zachowań spełniających te kryteria należą między innymi:

- uporczywe utrzymywanie kontaktu poprzez dzwonienie, smsowanie, pisanie wiadomości na komunikatorach,
- wyśmiewanie, obrażanie, „hejtowanie”,
- śledzenie,
- kontrolowanie prywatnej korespondencji i przeglądanych stron internetowych,
- publikowanie prywatnych zdjęć czy wizerunku drugiej osoby bez jej zgody lub uprawnień.

✓ **Zaniedbanie**

Nazywane jest ukrytą formą przemocy. Zaniedbywaniem jest niezaspakajanie podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych przede wszystkim dzieci. Może ono się zacząć już w okresie życia płodowego, kiedy matka prowadzi niehigieniczny tryb życia. Zaniedbywanie ma także miejsce wówczas, gdy dziecko ma zaspokojone potrzeby o charakterze biologicznym, ale nie ma zagwarantowanej prawidłowej stymulacji poznawczej. Skrajnym przypadkiem zaniedbania jest wzrastające w ostatnich latach porzucenie dziecka z narażeniem go na utratę zdrowia, a nawet życia. Omawiana forma przemocy dotyczy także relatywnie często seniorów.

I.4 Mechanizmy przemocy domowej

Syndrom wyuczonej bezradności- to bezradność, która pojawia się w wyniku nabytych doświadczeń. Zwykle osoba doznająca przemocy poszukuje pomocy dla siebie. Często jednak okazuje się, że działania mające ją ochronić, nie skutkują i nie przynoszą oczekiwanych przez nią efektów. Nabiera przekonania, że cokolwiek zrobi, to i tak nie zmieni to jej sytuacji. Ma poczucie, że jest krzywdzona, źle traktowana, że znęcanie się nad członkiem rodziny jest przestępstwem, jednak nie jest w stanie zmotywować się do działania.

Zjawisko prania mózgu- mechanizm polegający na systematycznym, świadomym i celowym oddziaływaniu na człowieka w celu zmiany jego przekonań, postaw, uczuć, potrzeb. Działanie służące temu, aby członkowie rodziny funkcjonowali zgodnie z życzeniem osoby, która stosuje przemoc. Konsekwencjami „prania mózgu” są m.in. utrata poczucia własnej wartości oraz podporządkowanie się osobie stosującej przemoc domową. Metody stosowane w „praniu mózgu” to: izolacja, poniżanie

i degradacja, monopolizacja uwagi, doprowadzenie do wyczerpania, wywoływanie lęku i depresji, naprzemiennosc kary i nagrody.

Zespół stresu pourazowego PTSD (post traumatic stress disorder)- zaburzenia lękowe PTSD występują u ofiar napadów, gwałtów i innych traumatycznych wydarzeń, np. wojen, klęsk żywiołowych, wypadków drogowych. Dotyczą sytuacji, w których człowiek jest narażony na utratę zdrowia i życia. Nasilenie PTSD zależy od intensywności i czasu trwania traumy. Ponadto objawy są intensywniejsze u osób, które przeżyły traumę w wyniku aktywności człowieka (gwałt, przemoc domowa), niż u ofiar zjawisk naturalnych (powódź, huragan). Objawami PTSD są m.in. zaburzenia snu, drażliwość, wybuchy gniewu, złości, czujność, natarczywe wspomnienia, koszmary senne.

Proces wiktylizacji- każdy „wchodząc” w związek z drugą osobą ma pewne wyobrażenia na temat swojego przyszłego życia, swojego małżeństwa, swojej rodziny. Akt przemocy burzy te wyobrażenia i wizję świata, partnera, siebie. Specjaliści nazywają to mianem burzenia utrwalonych przekonań. Osoba doznająca przemocy domowej czuje rozpacz i ma poczucie krzywdy, często na tym etapie zaczyna szukać pomocy. Niestety zdarza się, że spotyka się z nieprawidłowymi reakcjami osób, z którymi dzieli się swoimi problemami i od których oczekuje pomocy i wsparcia. Takie zachowanie przedstawicieli instytucji i służb, które przejawia się bagatelizowaniem problemów czy obwinianiem osoby doznającej przemocy nazywamy wtórnym zranieniem.

Syndrom sztokholmski- takim mianem określono mechanizm, który zaobserwowano u ofiar zamachu terrorystycznego w Sztokholmie. U osób przetrzymywanych przez terrorystów, a następnie uwolnionych przez policję pojawiły się reakcje, które większość obserwatorów uznała za irracjonalne. Otóż niedawni zakładnicy zaangażowali się w proces obrony swoich oprawców, zamiast żądać sprawiedliwości, czy nawet odwetu (co w tej sytuacji byłoby bardziej zrozumiałe). Jedną z ofiar tak związała się z terrorystą, iż zawarła z nim związek małżeński. W tej sytuacji można mówić o „patologicznej wdzięczności” za to, co zamachowiec mógł zrobić, a w rezultacie tego nie uczynił. Mógł zabić, a tego nie zrobił. Był panem ich życia i śmierci i darował im to życie, więc tylko dzięki niemu żyją. Podobny mechanizm obronny pojawia się u osób doznających przemocy domowej. Są one wdzięczne za drobne przywileje, które jeszcze mają, za „miodowe miesiące”, za chwile spokoju i namiastkę uczucia ze strony krzywdzącego je partnera, a czasem nawet za to, że żyją.

Mechanizm „psychologicznej pułapki”- wiele osób odczuwa zdziwienie, kiedy dowiaduje się, że osoba doznająca przemocy domowej tkwi w związku, który przynosi jej cierpienie, w którym jest upokarzana i w którym nie respektuje się jej praw. Tymczasem osoba doznająca przemocy domowej żyje nadzieją, że będzie lepiej. Dlatego też inwestuje w ten związek. Obwiniając siebie za całe zło, wierzy, że jeśli bardziej się postara, to będzie lepiej. Ma poczucie, że zależy to właśnie od niej. Im więcej się stara i wkłada w to działanie więcej energii, tym trudniej jej ze związku zrezygnować.

II. PODSTAWY PRAWNE OPRACOWANIA PROGRAMU

Poniżej wymieniono podstawowe akty prawne, które uwzględniają temat przeciwdziałania przemocy i regulują postępowanie różnych podmiotów w stosunku do osób doświadczających oraz stosujących przemoc domową. Stanowią one również fundament prawny dla zapisów **Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Bartoszyce na lata 2024-2028**.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące dokumenty normujące problematykę przeciwdziałania przemocy domowej:

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997r. (Dz. U. z 1997r., Nr 78, poz. 483 ze zm.),

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Karny (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1138, z późn. zm.),

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks Postępowania Karnego (t. j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1375, z późn. zm.),

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249 z 2023 r. poz. 289, 535),

Ustawa z dnia 25 lutego 1964r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t. j. Dz. U. z 2020r., poz. 1359 z późn. zm.),

Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2023r. poz. 901, z późn. zm.),

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 1426z późn. zm.),

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz. U. z 2023r. poz. 165, z późn. zm.),

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 172),

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t. j. Dz. U. z 2023r., poz. 571),

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870).

Treść i postanowienia zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Bartoszyce na lata 2024-2028 są spójne z najważniejszymi krajowymi i lokalnymi dokumentami podejmującymi problem przemocy w rodzinie, tj.:

1. Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024- 2030.
2. Warmińsko-Mazurskim Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2021-2026.
3. Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Bartoszyce do 2030 roku.

4. Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2022-2024.

III. DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY DOMOWEJ NA TERENIE GMINY MIEJSKIEJ BARTOSZYCE

Istotnym wsparciem w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy na terenie gminy miejskiej Bartoszyce są działania podejmowane przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Bartoszycach. Jak wynika z danych przekazanych przez KPP, na przestrzeni lat 2022-2023 liczba przeprowadzonych interwencji Policji oraz liczba osób zidentyfikowanych przez funkcjonariuszy Policji jako osoby doznające przemocy domowej zwiększyła się. Najczęściej osobami doznającymi przemocy są kobiety, których liczba w 2023 roku wyniosła 40, co stanowi 53 % ogółu. W omawianym roku doznawało przemocy 8 mężczyzn oraz 28 osób małoletnich.

Działania podejmowane przez funkcjonariuszy Policji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

L.p.	Przemoc w rodzinie/ domowa	2022 r.	2023 r.
1.	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart w powiecie bartoszyckim	123 (110 wszczętych przez Policję i 13 przez inne podmioty)	151 (121 wszczętych przez Policję i 30 przez inne podmioty)
a)	miasto Bartoszyce	40 (38 wszczętych przez Policję i 2 przez inne podmioty)	57 (46 wszczętych przez Policję i 11 przez inne podmioty)
2.	Liczba interwencji Policji	293	322
3.	Liczba zatrzymanych sprawców przemocy domowej	20	22
a)	w tym sprawców, którzy podczas interwencji znajdowali się pod wpływem alkoholu.	20	22
4.	Liczba wszczętych postępowań w związku z przemocą w rodzinie/ domową	23	19

Liczba ofiar przemocy domowej wg statystyk policyjnych.

Liczba ofiar przemocy domowej	2022 r.	2023 r.
Ogółem:	54	75
w tym kobiet	34	40
w tym mężczyźni	6	8

Osoby małoletnie (do 18 r.ż.)	14	28
-------------------------------	-----------	-----------

Prokuratura Rejonowa w Bartoszycach.

L.p.	Przemoc w rodzinie	2022 r.	2023 r.
1.	Liczba postawionych aktów oskarżenia : w tym z 207 §1 KK, 209 §1 KK, 201 KK (201)	20	20
2.	W wyniku postępowania sądowego umorzono spraw ogółem	1	1
3.	W wyniku postępowania sądowego skazano ogółem : w tym z 207 §1 KK, 209 §1 KK, 201 KK (201)	19	15

Jak wynika z przedstawionej powyżej tabeli w 2023 r. zmalała liczba osób skazanych z art. 207§ 1 kk, z art 209 § 1 kk. Artykuły te mówią odpowiednio o tym, że kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności oraz kto uchyla się od wykonania obowiązku alimentacyjnego określonego co do wysokości orzeczeniem sądowym, ugodą zawartą przed sądem przez to naraża ją na niemożność zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności lub pozbawienia wolności do lat 2.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej

L.p.	Przemoc w rodzinie	2022 r.	2023 r.
1.	Liczba osób korzystających ze wsparcia psychologicznego w MOPS w związku z przemocą w rodzinie	42	9
2.	Liczba interwencji w związku z sygnałami o występowaniu przemocy.	2	9
3.	Liczba rodzin, w których zastosowano procedurę Niebieskiej Karty.	2	7

Formy pomocy świadczonej przez MOPS w związku z przemocą w rodzinie/ domową:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach, realizując działania wynikające z ustawy o pomocy społecznej, udziela osobom doświadczającym przemocy w rodzinie pomocy

i wsparcia m.in. poprzez: interwencję kryzysową, poradnictwo i pracę socjalną, pomoc prawną, poradnictwo pedagogiczne i psychologiczne, wsparcie asystenta rodziny, pomoc finansową, pomoc w formie obiadów szkolnych i w przedszkolach, posiłki w Dziennym Domu „Senior+” przy MOPS, schronienia, kierowanie do ośrodków wsparcia, pomoc żywnościową z Programu FEAD, kierowanie wniosków do MKRPA o podjęcie czynności zmierzających do orzeczenia obowiązku leczenia odwykowego, kierowanie wniosków do Sądu o wgląd w sytuację małoletnich dzieci w rodzinie.

Działania w zakresie profilaktyki przemocy domowej podejmowanych przez MOPS:

- Rozpowszechnianie na terenie Ośrodka materiałów edukacyjnych, takich jak broszury, ulotki, plakaty itp. dotyczących zjawiska przemocy domowej.
- Dostarczanie lokalnej społeczności informacji o zjawisku przemocy domowej m.in. poprzez stronę internetową tutejszego Ośrodka (www.mopsbartoszyce.pl w zakładce „Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie”), która zawiera informacje na temat: co to jest przemoc oraz gdzie szukać pomocy.
- Pracownicy socjalni MOPS oraz asystenci rodziny w ramach swoich kompetencji na bieżąco monitorują środowiska (objęte pomocą tutejszego Ośrodka), które zagrożone są wystąpieniem przemocy domowej. Realizują także zadania wynikające z procedury „Niebieskiej Karty”.

Ponadto, tutejszy Ośrodek podejmował następujące inicjatywy:

- pracownicy MOPS w Bartoszycach (radca prawny i pracownik socjalny), uczestniczyli w akcji „OTWARTE DRZWI” organizowanej w ramach Ogólnoświatowej Kampanii „Biała Wstążka”. Dyżury specjalistów odbyły się w dniu 9 grudnia 2023 r. w Urzędzie Miasta w Bartoszycach w siedzibie Straży Miejskiej.

- w okresie styczeń - grudzień 2023, w imieniu Gminy Miejskiej Bartoszyce, MOPS w Bartoszycach realizował projekt pn. „Bliscy nie krzywdzą - bliscy kochają II”, finansowany ze środków funduszy norweskich i środków krajowych w ramach Programu „Sprawiedliwość”.

Przedsięwzięcie było realizowane w partnerstwie ze Stowarzyszeniem Integracji Osób Niepełnosprawnych SION w Bartoszycach i skierowane do następujących grup Uczestników:

- 50 osób starszych i niepełnosprawnych,
- 10 opiekunów osób starszych i niepełnosprawnych,
- 10-osobowej grupy dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami,
- 40 przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych, działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz obszarze wspierania osób starszych i niepełnosprawnych. Celem Projektu była poprawa funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach przedsięwzięcia osiągnięto następujące rezultaty:

1. Rozwój wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie, należących do grup ze szczególnymi potrzebami, m.in. poprzez:
  - działania o charakterze informacyjnym i szkoleniowym w zakresie nabycia przez osoby niepełnosprawne i starsze niezbędnej wiedzy i umiejętności umożliwiających reagowanie w sytuacji zagrożenia (m.in. techniki samoobrony, pierwsza pomoc przedmedyczna);
  - szkolenia dla opiekunów osób starszych i niepełnosprawnych, m.in. w zakresie pierwszej pomocy przedmedycznej oraz podniesienia umiejętności pielęgnacyjnych.
2. Rozwój profilaktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, realizowany był m.in. poprzez:
  - działania na rzecz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami z rodzin dotkniętych, bądź zagrożonych przemocą (m.in. warsztaty oraz spotkania grupowe i indywidualne ze specjalistami);
  - konkurs plastyczny dla uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych na projekt plakatu poruszającego problematykę przemocy wobec osób starszych i niepełnosprawnych;
  - opracowanie, wykonanie i dystrybucję materiałów informacyjnych, dotyczących możliwości skorzystania z profesjonalnej pomocy;
  - organizację pikników o charakterze integracyjnym i międzypokoleniowym.
3. Wzrost kompetencji profesjonalistów, zrealizowany poprzez szkolenia dla specjalistów, ukierunkowane na pozyskanie wiedzy umożliwiającej kompleksową, skoordynowaną współpracę podmiotów działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Lp.	Przemoc w rodzinie	2022 r.	2023 r.
1.	Informacja o formach pomocy oferowanych przez PCPR	- poradnictwo psychologiczne - grupa wsparcia dla kobiet doznających przemocy domowej - poradnictwo socjalne - oferta realizacji programu korekcyjno- edukacyjnego - prowadzenie „przyjaznego pokoju przesłuchań” - zabezpieczenie dzieci w pieczy zastępczej	- program korekcyjno- edukacyjny - do maja br. poradnictwo psychologiczne - poradnictwo socjalne - prowadzenie „przyjaznego pokoju przesłuchań” - poradnictwo pedagogiczne - zabezpieczenie dzieci w pieczy zastępczej
2.	Liczba osób korzystających ze wsparcia psychologicznego	12	x
3.	Liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno- edukacyjnym	x	6
4.	Liczba osób , które ukończyły program korekcyjno- edukacyjny	x	5

--	--	--	--

Z danych udostępnionych przez PCPR w Bartoszycach wiadomo, że w porównaniu do roku 2022 w roku 2023 zwiększyła się liczba osób uczestniczących w programie korekcyjno-edukacyjnym oraz liczba osób które ten program ukończyły.

Zespół Interdyscyplinarny w Bartoszycach

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez:

- 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
- 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
- 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
- 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
- 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
- 7) monitorowanie procedury "Niebieskie Karty";
- 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a;
- 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
- 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. - Kodeks wykroczeń.

Ze statystyk Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego wiadomo, że od momentu powstania Zespołu Interdyscyplinarnego czyli od października 2011 roku do grudnia 2023 r. procedurę Niebieskiej Karty wszczęto łącznie w **880** rodzinach. Odpowiednio w latach: **2011r.- 17** procedur NK, **2012r.- 64**, **2013r.-112**, **2014r.- 111**, **2015r.- 78**, **2016r.- 97**, **2017r.- 63**, **2018r.- 80**,

2019r.- 71, 2020r. - 54, 2021r.- 45, w 2022r.- 39, zaś w 2023 r. tych procedur było 49.

W roku 2022 r. na terenie miasta Bartoszyce objętych działaniami procedury „Niebieskiej Karty” były 254 osoby z 98 rodzin.

Od momentu powstania w ramach działań Zespołu Interdyscyplinarnego w Bartoszycach odbyło się: ponad 1693 posiedzeń - grup roboczych/ diagnostyczno- pomocowych dla osób doznających przemocy domowej oraz w sprawie osób stosujących przemoc.

Działania Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych (obecnie diagnostyczno- pomocowych) w latach 2022- 2023

Działania Zespołu	2022	2023
Liczba posiedzeń Zespołu	4	10
Liczba posiedzeń grup roboczych/ diagnostyczno pomocowych	84	108

Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”

2022 r.	2023 r.
39	49

Zakończenia procedur Niebieskiej Karty w 2022 roku

- Procedurę Niebieskiej Karty zakończono w **46** przypadkach.
- W **45** przypadkach procedurę zakończono w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i zrealizowaniem indywidualnego planu pomocy rodzinie,
- W **1** przypadku– w związku z brakiem zasadności podejmowanych działań

Zakończenia procedur Niebieskiej Karty w 2023 roku

- Procedurę Niebieskiej Karty zakończono w **47** przypadkach.
- W **43** przypadkach procedurę zakończono w związku z ustaniem przemocy w rodzinie i zrealizowaniem indywidualnego planu pomocy rodzinie,
- W **2** przypadkach– w związku z brakiem zasadności podejmowanych działań
- W **2** przypadkach– z uwagi na zgon osoby objętej procedurą

Procedura Niebieskiej Karty (stan na 31.12.2023 roku) kontynuowana jest w **99** przypadkach występowania przemocy domowej.

Rozmiar zjawiska przemocy w mieście można również określić na podstawie diagnoz

prowadzonych przez Świetlice Opiekuńczo- Wychowawcze. Do placówek trafiają dzieci z rodzin, w których rozpoznawane są problemy uzależnień, ubóstwa, bezrobocia, samotnego rodzicielstwa, długotrwałej choroby czy niewydolności wychowawczej. Dzieci te w 90% są osobami doznającymi przemocy na skutek zaniedbania, ale także przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej. Ogólnie liczba dzieci uczestnicząca w zajęciach świetlicowych organizowanych przez stowarzyszenia działające w sferze pomocy społecznej wynosi około 550 osób.

ANALIZA SWOT

Jedną z najbardziej powszechnie stosowanych metod i technik służących budowaniu strategii jest analiza SWOT. Analiza SWOT polega na zbadaniu silnych i słabych podmiotów działających w sferze polityki społecznej, a następnie ich konfrontacji z szansami i zagrożeniami tkwiącymi w jej bliższym i dalszym otoczeniu. Pozwala oszacować możliwości i potencjał, jakim dysponuje dany podmiot.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zasoby Instytucjonalne i specjaliści z obszaru przeciwdziałania przemocy. 2. Współpraca międzyinstytucjonalna w udzielaniu pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą. 3. Podnoszenie kompetencji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy. 4. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu - organizowanie szkoleń dla członków ZI. 5. Regularna diagnoza zjawiska przemocy na terenie Gminy. 6. Prowadzenie działalności edukacyjno-informacyjnej. 7. Stosowanie przez ZI środka przymusu w stosunku do osób stosujących przemoc w celu ich udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym lub korekcyjno-edukacyjnym polegającym na złożeniu zawiadomienia o popełnieniu wykroczenia art. 66c Kodeks Wykroczeń w przypadku nierealizowania przez nich programów. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niskie zaangażowanie organizacji pozarządowych w obszarze przeciwdziałania przemocy. 2. Niedostateczne wykorzystanie przez organy ścigania i wymiar sprawiedliwości już istniejących rozwiązań prawnych dotyczących usunięcia sprawcy z mieszkania. 3. Znaczny odsetek dorosłych mieszkańców znających w swoim otoczeniu kogoś dotkniętego problemem przemocy domowej. 4. Brak lokali socjalnych i mieszkań chronionych na terenie gminy dla osób doświadczających przemocy. 5. Panujące w społeczeństwie stereotypy na temat przemocy. 6. Brak psychoterapeutów oraz terapeutów rodzin, w szczególności psychologów dziecięcych.
SZANSE	ZAGROŻENIA

<p>1. Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą.</p> <p>2. Korzyści wynikające z możliwości pozyskania środków finansowych na realizację zadań również z środków zewnętrznych.</p> <p>3. Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dot. problemu przemocy domowej adresowane do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem ofiar i świadków przemocy.</p> <p>4. Dostęp do konferencji, sympozjów, kursów, szkoleń, publikacji które wpływają na zwiększenie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.</p> <p>5. Wzrost świadomości społecznej dotyczącej problemu przemocy oraz rosnąca liczba osób objętych działaniami realizowanymi w ramach procedur Niebieskie Karty.</p>	<p>1. Negatywne wzorce zachowań społecznych.</p> <p>2. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach.</p> <p>3. Mała wiedza społeczna na temat funkcjonowania placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym.</p> <p>4. Stereotypy wizerunku osoby doświadczającej przemocy.</p> <p>5. Większa ilość rodzin w których pojawiają się problemy opiekuńczo-wychowawcze.</p> <p>6. Bierność świadków przemocy w rodzinie.</p> <p>7. Wzrost przemocy w komunikacji społecznej oraz mediach (Internet, TV, gry komputerowe itp.).</p> <p>8. Zbyt rozbudowana dokumentacja, pochłaniająca zbyt wiele czasu osobom powołanym do pomagania.</p>
---	---

IV. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Programu są:

- 1) osoby doznające przemocy domowej,
- 2) osoby stosujące przemoc domową,
- 3) świadkowie przemocy domowej,
- 4) mieszkańcy Gminy Miejskiej Bartoszyce,
- 5) profesjonaliści zaangażowani w przeciwdziałanie przemocy domowej, organizowanie wsparcia i pomocy dla osób doznających przemocy domowej.

V. REALIZATORZY PROGRAMU

- 1) Zespół Interdyscyplinarny w Bartoszycach;
- 2) Instytucje uprawnione do wszczynania procedury „Niebieskie Karty”;
- 3) Organizacje pozarządowe, które podejmują działania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.

Można wyróżnić także podmioty pomocne w rozwiązywaniu problemów dotyczących przemocy, szczególnie w zakresie prowadzenia działalności profilaktycznej, takie jak Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji w Bartoszycach wraz z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, która udziela wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom, placówki wsparcia dziennego, instytucje kulturalno-rekreacyjne.

W strukturach lokalnych działa:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, który wykonuje zadania gminy z zakresu pomocy społecznej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom

potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni działający zgodnie z ustaloną rejonizacją. W ramach swoich kompetencji i zadań pomoc społeczna wykonuje działania w szczególności polegające m.in. na: przeprowadzaniu wywiadów środowiskowych umożliwiających diagnozę sytuacji rodziny lub osoby; pomocy w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych; przyznawaniu i wypłacaniu zasiłków celowych; pracy socjalnej; prowadzeniu poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie; udzielaniu informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy, o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym; wskazuje miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej; w razie potrzeby zwraca się do policji o podjęcie działań prewencyjnych wobec sprawcy, zgodnie z kompetencjami policji; w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa powiadamia organy ścigania; współpracy z innymi instytucjami i organizacjami.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wykonuje zadania powiatu w zakresie pomocy społecznej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie; do zadań tych należy w szczególności m.in. prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, pedagogicznego, zabezpieczanie dzieci w pieczy zastępczej, prowadzenie „przyjaznego pokoju przesłuchań”, szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr z terenu powiatu, a także opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Miejska Komisja ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w większości przypadków zajmuje się problemami nadużywania alkoholu i co się z tym wiąże prowadzenia postępowań o zastosowanie obowiązku leczenia odwykowego, jednakże nie pomija sytuacji pozostałych członków rodziny alkoholowej i doświadczania przez nich ewentualnej przemocy.

W Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin, ofiar przemocy domowej prowadzone jest wsparcie i poradnictwo psychologiczne.

Powiatowe Centrum Rozwoju Edukacji udziela wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom. Pomoc ta ma charakter wszechstronny, min. ukierunkowana jest na rozwój dzieci i młodzieży, podnoszenie efektywności ich uczenia się, nabywania i rozwijania umiejętności negocjacji, rozwiązywania konfliktów i problemów oraz nabywania innych umiejętności z zakresu komunikacji społecznej. Zajmuje się także problematyką uzależnień i innych problemów dzieci i młodzieży, udzielaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży z grup ryzyka. edukacją prozdrowotną uczniów, rodziców i nauczycieli. Działa także na rzecz wspomagania wychowawczej funkcji rodzin.

Przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe- szkoła obok funkcji

edukacyjnej jest źródłem wsparcia dla rodziców w wychowaniu dziecka między innymi poprzez dostarczanie wiedzy dotyczącej problematyki wychowania z zakresu komunikacji interpersonalnej pomiędzy rodzicami i dziećmi, profilaktyki zagrożeń, racjonalnego spędzania czasu wolnego, kształtowanie umiejętności wychowawczych poprzez zajęcia warsztatowe, udzielanie pomocy materialnej, takiej jak bezpłatne obiady, bezpłatne podręczniki, stypendia, wzmacnianie więzi wewnątrzrodzinnych. Pedagog szkolny organizuje w szkołach i placówkach pomoc psychologiczną i pedagogiczną dla dzieci i młodzieży, której celem jest wspomaganie rozwoju psychicznego i efektywności uczenia się poprzez pomoc wychowawcom klas i współdziałanie z nauczycielami, rodzicami (opiekunami prawnymi), pielęgniarką szkolną, organami szkoły oraz instytucjami pozaszkolnymi. Przeciwdziała skrajnym formom niedostosowania społecznego młodzieży, udziela informacji dotyczącej uzyskania pomocy specjalistycznej, współpracuje z kuratorami, prowadzi szeroko rozumianą profilaktykę, organizuje spotkania młodzieży ze specjalistami itp.

Sąd Rejonowy jako jednostka sądownictwa najbliższe są obywateli, rozpatrują wszystkie sprawy z wyjątkiem zastrzeżonych dla sądu okręgowego.

Komórką organizacyjną Sądu jest **Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej**, w ramach której kuratorzy sądowi wykonują zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związane z wykonywaniem orzeczeń sądu.

Zadania kuratorów sądowych dla nieletnich :

- sprawowanie nadzorów w sprawach, w których sąd ograniczył rodzicom władzę rodzicielską nad małoletnimi dziećmi,
- sprawowanie nadzorów nad nieletnimi wykazującymi oznaki demoralizacji i/ lub dokonującymi czynów karalnych oraz nadzorów tymczasowych,
- sprawowanie nadzorów nad osobami dorosłymi zobowiązanymi do leczenia odwykowego, wobec których ustanowiono na czas leczenia nadzór kuratora sądowego,
- okresowe kontrole osób małoletnich i pełnoletnich (ubezwłasnowolnionych całkowicie), nad któremu sąd ustanowił opiekę prawną,
- współpraca z jednostkami pomocy społecznej w sprawach opiekuńczych małoletnich umieszczonych w środowisku zastępczym (w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej),
- udział w ustanowionych przez sąd kontaktach rodziców z małoletnimi dziećmi,
- przymusowe odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej oraz umieszczeni w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo - wychowawczej,
- wywiady środowiskowe przeprowadzane w postępowaniu wyjaśniającym w sprawach nieletnich

i w postępowaniu rozpoznawczym w sprawach małoletnich (o zezwolenie na zawarcie związku małżeńskiego), o rozstrzygnięcie w istotnych sprawach rodziny, w sprawach opiekuńczych oraz w sprawach o rozwód i separację,

□ wywiady środowiskowe do spraw objętych postępowaniem wykonawczym.

Zadania kuratorów sądowych dla dorosłych :

□ realizowanie na terenie właściwości Sądu Rejonowego w Bartoszycach określonych przez prawo zadań w charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń Sądu,

kuratorzy sądowi wykonują swoje zadania w siedzibie zespołu kuratorskiej służby sądowej, a także w środowisku podopiecznych, na terenie zamkniętych zakładów i placówek ich pobytu, w związku z orzeczeniami w sprawach karnych (dozory, kara ograniczenia wolności oraz sprawy z nałożonymi obowiązkami),

□ kontrolowanie prawidłowości i efektywności sprawowania dozorów oraz innych czynności zleconych sądowym kuratorom społecznym, przedstawicielom stowarzyszeń, organizacji i instytucji oraz osobom godnym zaufania,

□ współpraca z właściwym samorządem i organizacjami społecznymi, które statutowo zajmują się opieką, wychowaniem, resocjalizacją, leczeniem i świadczeniem pomocy społecznej w środowisku otwartym;

□ przeprowadzanie wywiadów środowiskowych na zlecenie sądu, prokuratury, policji oraz innych uprawnionych organów.

Prokuratura Rejonowa- art. 207 § 1 k.k. „znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny - polega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat i jest ścigany z urzędu”.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1985r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 Nr 21, poz. 206 ze zm.) zadaniem prokuratury jest strzeżenie praworządności oraz czuwanie nad ściganiem przestępstw.

Obowiązki określone w zacytowanym przepisie realizowane są w bieżącej praktyce również w zakresie zwalczania przemocy w rodzinie poprzez prowadzenie lub nadzorowanie postępowań przygotowawczych w sprawach karnych o przestępstwa opisane w art. 207 k.k. (znęcanie się), które ścigane są z urzędu oraz sprawowanie funkcji oskarżyciela publicznego przed sądem w tej kategorii spraw. Wymienione działania wykonywane są w oparciu o przepisy kodeksu karnego, kodeksu postępowania karnego oraz ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

W przypadku ujawnienia w toku w/w postępowań okoliczności świadczących o patologii w rodzinie,

niezależnie od sposobu ich zakończenia (akt oskarżenia, umorzenie), prokurator podejmuje na podstawie ustawowych upoważnień działania poza karne w tym:

Na podstawie art. 26 ust. 3 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi kieruje wnioski do sądu o zobowiązanie sprawców czynów do poddania się leczeniu. Dotyczy to sprawców, którzy w związku z uzależnieniem od alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny, albo systematycznie zakłócają spójność lub porządek publiczny,

Na podstawie art. 109 kodeksu rodzinnego i opiekuńczego kieruje wnioski do sądu opiekuńczego o ograniczenie lub pozbawienie władzy rodzicielskiej, w wypadku zagrożenia dobra dziecka między innymi przez stosowanie wobec niego przemocy,

Na podstawie art. 572 § 1 kodeksu postępowania cywilnego zawiadamia właściwy sąd opiekuńczy o nienależyтым wykonywaniu władzy rodzicielskiej.

Komenda Powiatowa Policji - zgodnie z Ustawą o Policji z dnia 6 kwietnia 1990 roku, do podstawowych zadań policji należą: ochrona życia i zdrowia ludzi, ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego, inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu, przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie, w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi, wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców, w tym prowadzenie interwencji w przypadku występowania przemocy w rodzinie, zapewnianie ofiarom doraźnego bezpieczeństwa, informowanie ofiar i świadków o przysługujących prawach, możliwościach i miejscach uzyskania pomocy, prowadzenie działań prewencyjnych wobec sprawców.

Zakłady Opieki Zdrowotnej (publiczne i niepubliczne) udzielają pomocy medycznej, a także, w przypadku występowania u pacjenta sygnałów świadczących o występowaniu przemocy domowej, informują o możliwościach uzyskania pomocy, wystawiają na prośbę osoby pokrzywdzonej zaświadczenie lekarskie o stwierdzonych obrażeniach i podjętym leczeniu.

VI. CELE PROGRAMU I PRZEDSIĘWZIĘCIA PLANOWANE DO REALIZACJI

W konstrukcji Programu wyróżniono zadania podstawowe integralnie związane z tworzeniem i rozwijaniem bartoszyckiego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz zadania komplementarne pozostające w obszarze standardowych działań adresowanych do osób doznających przemocy.

Cel nadrzędny: Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Miejskiej Bartoszyce

Cele szczegółowe:

I Aktywne i skuteczne współdziałanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz grup diagnostyczno-pomocowych

I.1 Zadanie podstawowe: funkcjonowanie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej.

Działania planowane do realizacji	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Mierniki
Obsługa organizacyjno-techniczna i finansowa Zespołu Interdyscyplinarnego	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba posiedzeń Zespołu

I.2 Zadanie komplementarne: realizacja procedury „Niebieskie Karty”.

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka odpowiedzialna za realizację	Mierniki
Podejmowanie interdyscyplinarnych działań na rzecz przerwania przemocy domowej	KPP Ochrona zdrowia Oświata MOPS MKRPA Urząd Miasta	Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”
		Liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych
		Liczba spotkań grup
		Liczba rodzin oraz osób objętych procedurą „Niebieskie Karty”

Opis realizacji działań:

1. Zespół Interdyscyplinarny w Bartoszycach

Tryb oraz sposób powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Bartoszycach został określony w Uchwale Rady Miasta Bartoszyce z dnia 22 czerwca 2023 r. (Dz. Urz. Woj. Warmińsko- Mazurskiego z dnia 19 lipca 2023 r., poz. 3806). Zespół Interdyscyplinarny został powołany Zarządzeniem nr 159/2023 Burmistrza Miasta Bartoszyce z 12 września 2023 r., zmieniony Zarządzeniem nr 169/2023 Burmistrza Miasta Bartoszyce

z 21 września 2023 roku. Zespół tworzą przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bartoszycach, Policji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, oświaty, kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych, psycholog. Pracami Zespołu kieruje Przewodnicząca Zespołu interdyscyplinarnego. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy: tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej; integrowanie i koordynowanie działań podmiotów zobowiązanych do ich wykonywania; diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym; inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom; inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową; opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej; rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań, monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”; kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową; składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

2. Procedura „Niebieskie Karty”

Przedstawiciele Policji, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, oświaty, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oraz organizacji pozarządowych (zatrudnienie na stanowisku terapeuta) są uprawnieni do wszczynania procedury „Niebieskie Karty”. Analiza danych dotyczących wszczynania procedury „Niebieskiej Karty” wskazuje, że największą liczbę procedur w przypadku Gminy Miejskiej Bartoszyce wszczynają przedstawiciele Policji. Zainicjowanie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta-A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy domowej. W każdym przypadku wszczęcia procedury powoływana jest grupa diagnostyczno-pomocowa, w skład której obligatoryjnie wchodzi pracownik socjalny MOPS oraz funkcjonariusz Policji. Skład grupy może zostać poszerzony w zależności od specyfiki sytuacji życiowej osoby doznającej przemocy domowej i identyfikowanych potrzeb. Zakończenie procedury „Niebieskie Karty” następuje w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia, że zaprzestano dalszego stosowania przemocy domowej. Wówczas, przez okres 9 miesięcy po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, prowadzone są przez grupę diagnostyczno-pomocową działania monitorujące. Grupa może również zdecydować o braku zasadności podejmowania działań, w sytuacji, w której w toku podjętych czynności nie potwierdzono występowania przemocy domowej.

II Zwiększenie dostępności i skuteczności form pomocy dla osób doznających przemocy domowej.

II.1 Zadanie podstawowe: praca socjalna, przyznawanie świadczeń z pomocy społecznej osobom/rodzinom doznającym przemocy.

Działania planowane do realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki
Świadczenie pracy socjalnej na rzecz osób/rodzin doznających przemocy domowej	MOPS	- Liczba osób/rodzin objętych pracą socjalną z uwagi na problem przemocy domowej
Wsparcie finansowe rodzin doznających przemocy		- Liczba rodzin objętych pomocą finansową

II.2 Zadanie komplementarne: zapewnienie bezpieczeństwa i pomocy osobom zależnym doznającym przemocy domowej (dzieci, osoby z niepełnosprawnością, seniorzy).

Działania planowane do realizacji	Jednostka odpowiedzialna za realizację	Mierniki
Ochrona osób zależnych przed doznawaniem przemocy domowej	MOPS	Liczba Niebieskich Kart prowadzonych w przypadku rodzin z dziećmi
		Liczba rodzin objętych procedur „Niebieskie Karty”, korzystających z usługi asystenta rodziny
		Liczba dzieci, którym pracownik socjalny zapewnił ochronę w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową
		Liczba „Niebieskich Kart”, w których osoby starsze są wskazane jako osoby doznające przemocy
		Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w ramach procedury „Niebieskie Karty”

II.3 Zadanie komplementarne: zapewnienie poradnictwa dla osób/rodzin doznających przemocy domowej.

Działania planowane do realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki
Świadczenie poradnictwa rodzinnego psychologicznego i prawnego dla osób/rodzin doznających przemoc domowej	MOPS Punkt Konsultacyjny	Liczba osób
		Liczba porad

II.4 Zadanie komplementarne: wzmacnianie i wspieranie osób doznających przemocy domowej.

Działania planowane do realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki
Realizacja grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.	MOPS PCPR	Liczba osób dorosłych
		Liczba dzieci

Realizacja programów profilaktycznych dla dzieci	NZOZ Poradnia Terapii Uzależnienia i Współzależnienia Szansa Urząd Miasta	Liczba grup
--	--	-------------

Opis realizacji działań:

1. Poradnictwo

Poradnictwo dla mieszkańców Bartoszyce doznających przemocy domowej będzie dostępne w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej oraz w Punkcie Konsultacyjnym, w którym usługi w tym zakresie będą wykonywane w ramach zadań zleconych przez Gminę Miejską Bartoszyce.

Realizowana będzie pomoc psychologiczna ukierunkowana na przezwycięzenie kryzysu oraz w zakresie wsparcia emocjonalnego, nauki umiejętności społecznych, motywowania do podjęcia stosownej terapii i leczenia.

2. Grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej

Grupa wsparcia dla osób doznających przemocy domowej jest formą pomocy skierowaną do osób, które doświadczały lub doświadczają przemocy. Członkowie grupy poprzez uczestnictwo w spotkaniach będą świadczyć sobie wzajemne wsparcie i pomoc, mając możliwość relacjonowania własnych doświadczeń sytuacji przemocy, dzielić się użytecznymi informacjami, jednocześnie nawiązując kontakt z innymi osobami mającymi podobne przeżycia. Grupa wsparcia będzie miała charakter otwarty, tzn. na każdym etapie będą mogli dołączać nowi uczestnicy.

3. Praca socjalna i usługa asystenta rodziny

Pracownicy socjalni MOPS realizują pracę socjalną z osobami doznającymi przemocy i ich rodzinami. Prowadzone w jej ramach oddziaływania mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa, rozwiązywanie problemów związanych z przemocą domową oraz niesienie pomocy w zmianie funkcjonowania rodziny, w taki sposób, by jej członkowie mogli żyć w środowisku wolnym od przemocy.

Za osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć także małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej. W związku z tym, w przypadku rodzin z dziećmi, w których dochodzi do przemocy dokonywana jest analiza sytuacji opiekuńczo-wychowawczej zgodnie z przepisami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Na tej podstawie rodzina może zostać objęta usługą asystenta rodziny.

Pracownicy socjalni w toku podejmowanych oddziaływań mogą również prowadzić rozmowy o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej oraz informować osobę stosującą przemoc o możliwościach podjęcia leczenia, terapii, udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno- terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

4. Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku

Na mocy przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w razie zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową, pracownik socjalny zapewnia dziecku ochronę przez umieszczenie go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki, w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Taką decyzję pracownik socjalny podejmuje wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także z lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką, w miarę możliwości w obecności i przy wsparciu psychologa. Możliwość odizolowania dziecka od osób stosujących przemoc domową ma kluczowe znaczenie z perspektywy ochrony dzieci.

5. Programy profilaktyczne dla dzieci

Podejmowanie działań profilaktycznych, ma na celu zwiększenie wiedzy mieszkańców, szczególnie dzieci i młodzieży, na temat zjawiska przemocy, a także metod przeciwdziałania temu zjawisku.

W ramach spotkań uczestnicy podejmą pracę nad własnymi emocjami, nauczą się reagować na sytuacje przemocy domowej, wyrażać adekwatnie własne emocje oraz komunikować się bez przemocy. Oddziaływania grupowe pomogą dziecku w nabywaniu umiejętności dobrego kontaktu interpersonalnego, przełamania izolacji społecznej i poczucia wyobcowania. Ta forma pomocy wpłynie na zwiększenie poczucie bezpieczeństwa, poczucie kontroli nad przebiegiem wydarzeń oraz będzie uczyła radzenia sobie ze stresem i agresją.

III Zmiana sposobu funkcjonowania osób stosujących przemoc domową.

III.1 Zadanie podstawowe: powstrzymanie osób stosujących przemoc domową od krzywdzenia bliskich.

Działania planowane do realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki
Realizacja programu korekcyjno – edukacyjnego, psychologiczno-terapeutycznego skierowanego do osób stosujących przemoc domową	PCPR	Liczba osób uczestniczących
		Liczba osób, które ukończyły Program
		Liczba spotkań grupowych w ramach Programu
		Liczba spotkań indywidualnych w ramach Programu

III.2 Zadanie komplementarne: działania w ramach procedury „Niebieskie Karty” skierowane do osób stosujących przemoc domową.

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki
Inicjowanie działań mających na celu powstrzymanie przemocy poprzez korekcję zachowania osoby stosującej przemoc domową	Zespół Interdyscyplinarny, grupy diagnostyczno-pomocowe realizujące procedurę „Niebieskie Karty”	Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart – D”

Opis realizacji działań:

1. Program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową, program psychologiczno- -terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową

Prowadzenie oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową stanowi realizację zadań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Program korekcyjno-edukacyjny realizowany jest przez PCPR. Nadrzędnym celem tego rodzaju oddziaływań jest zmiana zachowań i postaw uczestników, tak aby nabyli umiejętności radzenia sobie bez stosowania przemocy. Standard prowadzenia programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagania kwalifikacyjne wobec prowadzących program określa Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki społecznej z dnia 20 czerwca 2023 roku w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.

Stosujący przemoc domową mogą być również kierowani do udziału w programie psychologiczno-terapeutycznym. Jest on skoncentrowany wokół realizacji celów terapeutycznych, która mają sprzyjać zwiększeniu samoświadomości, kształtowaniu umiejętności prospołecznych, relacyjnych i uruchomieniu zmian

pozwalających na lepszą adaptację społeczną i optymalny poziom funkcjonowania w życiu codziennym. Zarówno w programie korekcyjno-edukacyjnym, jak i psychologiczno-terapeutycznym mogą uczestniczyć osoby stosujące przemoc domową, u których występuje uzależnienie od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych, pod warunkiem zakończenia programu psychoterapii uzależnień. Standard prowadzenia programów psychologiczno-terapeutycznych oraz wymagania kwalifikacyjne wobec osób prowadzących tego rodzaju programy określa Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 roku w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. Zarówno program korekcyjno-edukacyjny, jak i psychologiczno-terapeutyczny mogą być realizowane w formie spotkań grupowych i indywidualnych.

2. „Niebieska Karta” – D”

Grupa diagnostyczno-pomocowa, po wezwaniu osoby stosującej przemoc domową, w jej obecności, dokonuje analizy sytuacji w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej i na podstawie informacji zawartych w formularzu „Niebieska Karta – D” ustala dalsze czynności. Stosujący przemoc jest informowany o prawnokarnych konsekwencjach stosowania przemocy domowej, koniecznych do zrealizowania działań oraz zobowiązany do ich realizacji w celu zmiany swojego postępowania na przykład poprzez udział w programach korekcyjno-edukacyjnych lub psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

IV Rozwijanie zaangażowania mieszkańców Bartoszyca w powstrzymywanie i zapobieganie przemocy domowej

IV.1 Zadanie podstawowe: wzrost wiedzy i świadomości odnośnie zjawiska przemocy domowej.

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki
Zakup, dystrybucja i tworzenie materiałów informacyjno- -edukacyjnych	MOPS Urząd Miasta	- Liczba ulotek
		- Liczba broszur
		- Liczba informatorów

IV.2 Zadanie podstawowe: rozwijanie społecznej wrażliwości na zjawisko doznawania przemocy domowej.

Działania planowane do realizacji	Komórka/ jednostka realizująca	Mierniki
Przeprowadzenie kampanii społecznej	MOPS Urząd Miasta szkoły na terenie miasta	Liczba spotów
		Liczba ulotek/broszur
		Liczba spotkań/warsztatów z dziećmi
		Liczba spotkań/warsztatów z rodzicami/opiekunami

IV.3 Zadanie komplementarne: działania informacyjno – edukacyjne służące upowszechnianiu wiedzy na temat przyczyn, mechanizmów oraz skutków przemocy domowej, jak również form pomocy osobom doznającym przemocy.

Działania planowane do realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki
Działania informacyjno – edukacyjne skierowane do ogółu społeczności lokalnej i środowisk zagrożonych wystąpieniem przemocy domowej	MOPS Urząd Miasta	Liczba spotkań informacyjno – edukacyjnych ze społecznością lokalną

Opis realizacji działań:

Działania informacyjno – edukacyjne są skierowane do ogółu społeczności mieszkańców Bartoszyca, w tym instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz mieszkańców. Dzięki nim możliwe jest informowanie o realizowanym Programie, przekazywanie treści mających na celu uwrażliwienie na zjawisko przemocy domowej oraz informowanie o formach specjalistycznej pomocy możliwej do uzyskania na terenie Bartoszyca. Działania realizowane będą poprzez:

- ✓ prowadzenie w Urzędzie Miasta strony internetowej poświęconej przeciwdziałaniu przemocy domowej na terenie Gminy Miejskiej Bartoszyce,
- ✓ umieszczenie na stronie internetowej MOPS, Urzędu Miasta Bartoszyca informacji na temat aktywności podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- ✓ kolportaż plakatów i ulotek informacyjnych na terenie Gminy Miejskiej Bartoszyce,
- ✓ organizowanie spotkań ze społecznością lokalną (pikniki, spotkania plenerowe, imprezy promujące model relacji wolnych od przemocy),

- ✓ organizowanie w szkołach spotkań informacyjno – edukacyjnych dla rodziców,
- ✓ działania profilaktyczne mające na celu promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

V Zwiększenie kompetencji pracowników instytucji i organizacji w obszarze reagowania w sytuacji przemocy domową

V.1 Zadanie podstawowe: organizacja szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych

Działania planowane do realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki
Przeprowadzenie specjalistycznych szkoleń dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych	MOPS	Liczba przeprowadzonych szkoleń
		Liczba uczestników

V.2 Zadanie podstawowe: interdyscyplinarna wymiana doświadczeń i dobrych praktyk

Działania planowane do realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki
Organizowanie konferencji o tematyce związanej z przemocą domową	MOPS Urząd Miasta	Liczba uczestników
		Liczba prelegentów

V.3 Zadanie komplementarne: współpraca między instytucjami realizującymi działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Działania planowane do realizacji	jednostka realizująca	Mierniki
Podjęcie inicjatyw mających na celu upowszechnianie wiedzy	MOPS	Liczba utworzonych / zaktualizowanych

i informacji odnośnie działań interdyscyplinarnych	Urząd Miasta	baz danych
	Inne instytucje realizujące Program.	Liczba uczestników oddziaływań informacyjno – edukacyjnych

Opis realizacji działań:

Realizacja zadania będzie polegała na podnoszeniu świadomości w zakresie zjawiska przemocy wśród przedstawicieli instytucji zobowiązanych do podejmowania działań mających na celu udzielenie stosownej pomocy osobom doznającym przemocy.

Działania będą podejmowane przez wszystkich realizatorów Programu i skierowane będą do przedstawicieli instytucji zaangażowanych w realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Mają na celu zacieśnianie współpracy między instytucjami oraz przekazywanie informacji z realizacji Programu. Ponadto mogą mieć charakter spotkań inicjujących lub rozszerzających współpracę w celu wypracowywania propozycji nowych, wspólnych rozwiązań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz w zakresie pracy z osobami doznającymi przemocy domowej i ich rodzinami.

W ramach powyższych działań przewidywane są następujące działania:

- 1) konferencje lub seminaria tematyczne skierowane do przedstawicieli instytucji,
- 2) spotkania informacyjno – edukacyjne dla poszczególnych grup zawodowych m.in: pedagogów, prokuratorów, kuratorów sądowych, lekarzy i pielęgniarek, księży. W czasie spotkań zostaną przedstawione zagadnienia dotyczące zjawiska przemocy domowej, działań podejmowanych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Miejskiej Bartoszyce,
- 3) szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- 4) wspieranie wymiany doświadczeń między profesjonalistami,

Gmina Miejska Bartoszyce w miarę możliwości będzie realizować szkolenia i warsztaty skierowane do profesjonalistów. Celem tych oddziaływań jest poprawa sytuacji dzieci krzywdzonych na terenie miasta przez edukację różnych grup profesjonalistów: kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, nauczycieli, policjantów poprzez podniesienie kompetencji uczestników w zakresie diagnozy zjawiska, skutecznej interwencji, rozwijanie umiejętności praktycznych oraz umiejętności pracy z w sytuacji przemocy domowej. Wspierane będą działania systemowe w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej skierowane do dzieci i młodzieży, nauczycieli, psychologów i pedagogów.

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w sprawach osób stosujących przemoc domową, pozostających pod dozorem lub nadzorem kuratora sądowego, w skład grupy diagnostyczno-pomocowej wchodzi także zawodowy kurator sądowy lub wskazany przez kierownika zespołu kuratorskiej służby sądowej społeczny kurator sądowy. Kuratorzy będą ściśle współpracować z Policją i instytucjami zaangażowanymi w pomoc osobom pokrzywdzonym oraz sprawcom przemocy. W sprawach związanych z popełnieniem przestępstwa polegającego na użyciu przemocy lub groźby bezprawnej, kuratorzy sądowi będą przysyłać informację o oddaniu skazanego pod dozór do jednostki Policji właściwej ze względu na miejsce stałego pobytu skazanego oraz podejmują ścisłą współpracę w celu ograniczenia zjawiska przemocy domowej.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

- ✓ Realizację działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy.
- ✓ Zmniejszenie liczby osób i rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej.
- ✓ Budowa kompleksowego i skutecznego systemu działań w zakresie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
- ✓ Podniesienie kompetencji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.
- ✓ Zmniejszenie liczby pracowników służb pomocowych dotkniętych problemem wypalenia zawodowego.
- ✓ Zmiana biernych postaw społecznych wobec zjawiska przemocy domowej.
- ✓ Zintensyfikowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.
- ✓ podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.

VIII. MONITORING I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Ofiar Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Bartoszyce na lata 2024-2028 będzie podlegał systematycznej ocenie. Prowadzony monitoring działań oraz ich ocena i uzyskane w ten sposób informacje o skuteczności i efektywności działań programowych, wpływać będą na podejmowanie decyzji o ich dalszej kontynuacji lub wprowadzeniu zmian. Monitorowania realizacji zadań programowych oraz jego ewaluacji będzie dokonywał Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień oraz Zespół Interdyscyplinarny w Bartoszycach

Sprawozdanie i ocena realizacji poszczególnych działań w roku kalendarzowym będą opracowywane w oparciu o dane przekazane przez przedstawicieli instytucji oraz podmiotów realizujących Program. Następnie sprawozdanie będzie przedłożone Burmistrzowi Miasta Bartoszyce.

IX. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Miejskiej Bartoszyce na lata 2024-2028 finansowane będą z budżetu gminy miejskiej Bartoszyce, środków pozyskanych z innych źródeł, a także środków własnych podmiotów uczestniczących w realizacji zadań Programu.

Opracowanie: Zespół Interdyscyplinarny w Bartoszycach, Katarzyna Siry, Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki Uzależnień..

